

Mediji in informacije

Splošno sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 85/21
Luxembourg, 19. maj 2021

Sodba v zadevi T-465/20
Ryanair DAC/Komisija (TAP; COVID-19)

Sklep Komisije o razglasitvi pomoči Portugalske letalski družbi TAP za združljivo z notranjim trgom se razglasi za ničn, ker ni zadostno obrazložen

Vendar se učinki razglasitve ničnosti (vključno z vračilom pomoči) zadržijo do sprejetja novega sklepa

Portugalska je junija 2020 Komisiji priglasila državno pomoč letalski družbi Transportes Aéreos Portugueses SGPS SA (upravičenka), ki je matična družba in delničarka 100 odstotkov družbe TAP Air Portugal. Priglašena pomoč, katere maksimalni proračun znaša 1,2 milijarde EUR, se nanaša na posojilno pogodbo, sklenjeno med drugim med Portugalsko kot posojilodajalko, družbo TAP Air Portugal kot posojilojemalko in upravičenko kot porokom. Portugalska je s tem posredovanjem nameravala zagotoviti preživetje upravičenke čez obdobje šestih mesecev, od julija 2020 do decembra 2020.

Komisija, ki je štela, da priglašena shema pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, je to shemo preučila glede na člen 107(3)(c) PDEU¹ in na svoje Smernice o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje nefinančnih podjetij v težavah². Komisija je s sklepom z dne 10. junija 2020 zadevni ukrep razglasila za združljiv z notranjim trgom³.

Deseti razširjeni senat Splošnega sodišča Evropske unije je tožbi, ki jo je za razglasitev ničnosti tega sklepa vložila letalska družba Ryanair, ugodil, pri čemer je učinke razglasitve ničnosti zadržal, dokler Komisija ne sprejme novega sklepa. Splošno sodišče je v sodbi pojasnilo obseg obveznosti obrazložitve Komisije, kadar ta na podlagi Smernic o pomoči podjetjem v težavah pomoč, dodeljeno družbi, ki je del skupine, razglasi za združljivo z notranjim trgom na podlagi člena 107(3)(c) PDEU.

Presoja Splošnega sodišča

Družba Ryanair se je v utemeljitev ničnostne tožbe med drugim sklicevala na kršitev obveznosti obrazložitve s strani Komisije, ker naj ta ne bi navedla razlogov, iz katerih bi bilo mogoče priglašeni ukrep šteti za združljiv z notranjim trgom.

Splošno sodišče je v zvezi s tem najprej pojasnilo, da so v točki 22 Smernic o pomoči podjetjem v težavah⁴ navedeni **trije kumulativni pogoji, na podlagi katerih je mogoče pomoč za reševanje, dodeljeno družbi, ki je del skupine, šteti za združljivo z notranjim trgom** na podlagi člena 107(3)(c) PDEU. Komisija mora v skladu s to točko preučiti, prvič, **ali je upravičenka pomoči del skupine**, drugič, **ali je vzrok težav, s katerimi se sooča upravičenka, v njej in te niso posledica samovoljnega prerazporejanja stroškov v skupini**, in tretjič, **ali so te težave**

¹ V skladu s to določbo se pomoč za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij, kadar takšna pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi, lahko šteje za združljivo z notranjim trgom.

² UL 2014, C 249, str. 1.

³ Sklep Komisije C(2020) 3989 final z dne 10. junija 2020 v zvezi z državno pomočjo SA.57369 (2020/N) – COVID-19 – Portugalska – Pomoč družbi TAP (UL 2020, C 228, str. 1; izpodbijani sklep).

⁴ V skladu s točko 22 Smernic o pomoči podjetjem v težavah „[p]odjetje, ki pripada večji poslovni skupini ali ga je ta skupina prevzela, običajno ni upravičeno do pomoči na podlagi teh smernic, razen če je mogoče dokazati, da je vzrok težav v podjetju samem in te niso posledica samovoljnega prerazporejanja stroškov v skupini ter da so težave prehude, da bi jih lahko odpravila skupina sama“.

prehude, da bi jih lahko odpravila navedena skupina sama. Cilj te prepovedi je skupini podjetij preprečiti, da bi stroške reševanja enega od podjetij, ki je njen del, prenesla na državo, če je to podjetje v težavah in če te težave izvirajo iz same skupine ali če ima ta skupina sredstva za njihovo odpravo.

Glede na ta pojasnila je Splošno sodišče poudarilo, da **Komisija** v izpodbijanem sklepu **ni niti ugotovila niti pojasnila, ali je upravičenka del skupine** v smislu točke 22 zgoraj navedenih smernic. V zvezi s tem ni opravila nobene analize in ni pojasnila razmerja med navedeno upravičenko in njenimi družbami delničarkami⁵.

Poleg tega je Splošno sodišče za primer, da bi bila upravičenka s svojimi družbami delničarkami del skupine v smislu točke 22 Smernic o pomoči podjetjem v težavah, ugotovilo, da **Komisija ni na nikakršen način podprla svojih trditev, da je bil na eni strani vzrok težav upravičenke v njej sami in te niso bile posledica samovoljnega prerazporejanja stroškov v korist njenih delničarjev ali drugih hčerinskih družb in da so bile na drugi strani navedene težave prehude, da bi jih odpravili njeni večinski delničarji ali drugi delničarji. Komisija se je omejila na pojasnila glede finančnega položaja upravičenke in težav, ki jih povzroča pandemija COVID-19.**

Glede na te **pomanjkljivosti v obrazložitvi izpodbijanega sklepa Splošno sodišče ni moglo niti preveriti, ali so bili v obravnavanem primeru izpolnjeni pogoji iz točke 22 Smernic o pomoči podjetjem v težavah, niti tega, ali je Komisija lahko ugotovila, da ne gre za resne težave pri presoji združljivosti zadevne pomoči z notranjim trgovom, in ali se je torej upravičeno odločila, da ne uvede formalnega postopka preiskave iz člena 108(2) PDEU.**

Zato je Splošno sodišče razsodilo, da **Komisija ni pravno zadostno obrazložila izpodbijanega sklepa in da navedena nezadostna obrazložitev povzroči razglasitev ničnosti tega sklepa.**

Splošno sodišče je ob uporabi člena 264, drugi odstavek, PDEU štelo, da **obstajajo nujni razlogi pravne varnosti, ki upravičujejo časovno omejitev učinkov razglasitve ničnosti izpodbijanega sklepa.** Poudarilo je, prvič, da je uporaba zadevnega ukrepa pomoči del postopka, ki še poteka in je sestavljen iz več zaporednih faz⁶, in, drugič, da bi takojšnje izpodbijanje prejetja denarnih zneskov, določenih s priglašnim ukrepom pomoči, imelo posebej škodljive posledice za gospodarstvo in letalsko pokrivanje Portugalske v gospodarskem in socialnem okviru, ki ga že zaznamuje huda motnja v gospodarstvu zaradi pandemije COVID-19. Splošno sodišče je v teh okoliščinah odločilo, da **učinke razglasitve ničnosti izpodbijanega sklepa zadrži, dokler Komisija ne sprejme novega sklepa.** Vendar je Splošno sodišče v zvezi s tem pojasnilo, da če se Komisija odloči sprejeti ta novi sklep brez uvedbe formalnega postopka preiskave v smislu člena 108(2) PDEU, to zadržanje učinkov razglasitve ničnosti ne sme presegati dveh mesecev od datuma razglasitve sodbe. Če pa se Komisija odloči, da uvede formalni postopek preiskave, se bo zadržanje nadaljevalo v dodatnem razumnem obdobju.

OBVESTILO: Zoper odločbo Splošnega sodišča je mogoče v dveh mesecih in desetih dneh od njene vročitve pri Sodišču vložiti pritožbo, omejeno na pravna vprašanja.

OBVESTILO: Namen ničnostne tožbe je razveljavitev ali razglasitev ničnosti aktov institucij Unije, ki so v nasprotju s pravom Unije. Države članice, evropske institucije in posamezniki lahko pod nekaterimi pogoji pri Sodišču ali Splošnem sodišču vložijo ničnostno tožbo. Če je ta utemeljena, se akt razveljavi ali razglasi za ničen. Zadevna institucija mora zapolniti morebitno pravno praznino, ki nastane z razveljavitvijo ali razglasitvijo ničnosti akta.

---

⁵ Na dan sprejetja izpodbijanega sklepa je bila polovica delnic upravičenke v lasti družbe Participações Públicas SGPS SA, ki je upravljala deleže portugalske države. 45 % delnic upravičenke je bilo v lasti konzorcija Atlantic Gateway SGPS Lda, 5 % delnic pa v lasti drugih delničarjev.

⁶ Splošno sodišče je v zvezi s tem ugotovilo, da je bil zadevni ukrep odobren za že pretečeno začetno obdobje šestih mesecev, po katerem je morala Portugalska Komisiji v skladu s točko 55(d) Smernic o pomoči podjetjem v težavah predložiti bodisi dokazilo, da je bilo posojilo v celoti odplačano, bodisi načrt prestrukturiranja ali načrt za likvidacijo.

Neuradni dokument za medije, ki Splošnega sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793.

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.